

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dramat w muzyce

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Muzykologia		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 21MUZS.28K.04894.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy w module	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Elżbieta Nowicka		
Prowadzący zajęcia	Elżbieta Nowicka		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	poznanie wybranych historycznych, kulturowych i estetycznych koncepcji na temat zależności między dramatem a muzyką (W)
C2	zaznajomienie się z wybranymi koncepcjami dramatu, jego źródeł, funkcji społecznych, teorii estetycznych i struktury (W)
C3	poznanie wybranych koncepcji dzieła muzycznego, nakierowanych na jego związki z dramatem (dramatycznością) (W)
C4	kształcenie umiejętności definiowania pojęć: dramat, dramatyczność, muzyczność na podstawie wybranych dzieł i faz historii rozwoju muzyki i literatury (U)
C5	kształcenie umiejętności analizowania i interpretacji dzieł o złożonej strukturze słowno-muzycznej z uwzględnieniem perspektyw: filologicznej, dramatologicznej, teatrologicznej i muzykologicznej (U)
C6	rozpoznawanie struktur dramatycznych w dziełach muzycznych i struktur muzycznych w dziełach literackich (U)
C7	rozwinięcie kompetencji w zakresie prezentowania ugruntowanych merytorycznie opinii, udziału w dyskusji fachowej oraz w działaniach popularyzatorskich

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza w zakresie historii i estetyki opery

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	przedstawia wybrane teorie estetyczne dotyczące związków muzyki i literatury oraz teatru	MUZ_K2_W01, MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W04, MUZ_K2_W09	Projekt
W2	potrafi definiować pojęcia: dramat, dramatyczność, muzyczność, muzyczność literatury, rozumie ich zależność od ogólniejszych koncepcji estetycznych i filozoficznych	MUZ_K2_W01, MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W04	Projekt
W3	omawia znaczenie ogólnych przemian w kulturze dla wykształcenia się różnorodnych koncepcji dzieła muzycznego i dzieła dramatycznego	MUZ_K2_W03, MUZ_K2_W09	Projekt
W4	nazywa struktury dramatyczne w muzyce różnych stylów i gatunków	MUZ_K2_W07	Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi wskazać i umieścić we właściwym kontekście estetycznym i historycznym postaci i dzieła wybranych twórców, które realizują związki dramatu i muzyki	MUZ_K2_U01, MUZ_K2_U02	Projekt
U2	umie analizować struktury dramatyczne w muzyce różnych stylów i gatunków	MUZ_K2_U02, MUZ_K2_U06	Projekt

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	sięga po różnorodne źródła z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii, muzykologii, posiada umiejętność ich samodzielnego doboru i wykorzystania	MUZ_K2_U01, MUZ_K2_U02, MUZ_K2_U08	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Koncepcje dramatu: teatralna, literacka, performatywna	W2, W4, U2	Wykład
2.	Teorie korespondencji i syntezy sztuk w estetyce XVI-XX wieku	W1, U3	Wykład
3.	Koncepcje związków literatury i muzyki (wybrane przykłady)	W3, U1	Wykład
4.	Struktury dialogowe w muzyce (madrygał, koncert)	W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
5.	Dramat w strukturze kantaty	W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
6.	Formy liturgiczne dramatu w muzyce - pasja	W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
7.	Oratorium	W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
8.	Dramat jako źródło opery	W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
9.	Przemiany tematu i ekspresji dramatycznej w różnych formach literackich, literacko-muzycznych i muzycznych	W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
10.	Dramat i dramatyczność w muzyce programowej XIX i XX wieku	W1, W2	Wykład
11.	Koncepcje muzycznych korzeni dramatu	W1, W2, U1	Wykład
12.	Koncepcja dramatu muzycznego R. Wagnera	W4, U1, U2	Wykład
13.	Dramat jako partytura teatralna dla opery	W1, U1, U3	Wykład
14.	Dramat w muzyce / dramat z muzyką - muzyka teatralna	W1, W2, U1, U3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Ocenie podlega projekt / praca pisemna. 5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych. 4.5 – dobra i w niektórych obszarach bardzo dobra się wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych. 4.0 – dobry poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych. 3.5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje, braki i niedociągnięcia w niektórych zakresach o mniejszym znaczeniu w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych. 3.0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje, w niektórych ważnych zakresach błędy i niedociągnięcia w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych. 2.0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje, błędy faktograficzne, brak zrozumienia procesów i szerszych zjawisk w zakresie znajomości kontekstów estetycznych, filozoficznych i historycznych odnoszących się związków dramatu i muzyki, ich wzajemnych powiązań i zależności przekładających się na określone style, gatunki i formy literacko-muzyczne, przy jednoczesnym umiejętnym korzystaniu ze źródeł i materiałów z zakresu literaturoznawstwa, teatrologii i muzykologii podczas samodzielnej analizy określonych zadań i zagadnień dramatyczno-muzycznych.

Literatura

Obowiązkowa

1. E. Fubini, Historia estetyki muzycznej. Przeł. Z. Skowron. Kraków 1997.
2. D. Ratajczakowa, W kryształach i w płomieniu. Studia i szkice o dramacie i teatrze. Oprac. B. Koncewicz. Wrocław 2006 (tu: t.1, Teatrologia i dramatologia; Teatralność i sceniczność)
3. R.D. Goliański, Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja. Poznań 1998
4. C. Dahlhaus, Estetyka muzyki. Przeł. Z. Skowron. Warszawa 2007
5. K. Kozłowski, Opera i dramat muzyczny. Poznań 2006
6. Muzyka w literaturze. Antologia polskich studiów powojennych. Red. A. Hejmej. Kraków 2002
7. M. Trzęsiok, Pieśni drzemią w każdej rzeczy. Muzyka i estetyka wczesnego romantyzmu niemieckiego. Wrocław 2009.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie projektu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
MUZ_K2_U01	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury muzycznej oraz przeprowadzić ich wnikliwą, krytyczną analizę i interpretację, w celu określenia ich wielorakich właściwości, znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym.
MUZ_K2_U02	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w sposób zaawansowany różnymi ujęciami teoretycznymi i metodami badawczymi oraz wykorzystywać je do analizowania zjawisk muzycznych.
MUZ_K2_U06	Absolwent/ka potrafi prezentować własne analizy i interpretacje dzieła muzycznego oraz popierać je argumentacją własną oraz zaczerpniętą z poglądów różnych autorów.
MUZ_K2_U08	Absolwent/ka potrafi rozwiązywać aktualnie dyskutowane w literaturze fachowej problemy badawcze.
MUZ_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie terminologię używaną w muzykologii oraz jej zastosowania w obrębie różnych dyscyplin naukowych.
MUZ_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym różne subdyscypliny muzykologii obejmujące teorię i metodykę na poziomie rozszerzonym.
MUZ_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie różnorodne tradycyjne i współczesne nurty i style muzyczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania w szerokim kontekście.
MUZ_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób szczegółowy specyfikę i przemiany form i gatunków muzycznych reprezentatywnych dla różnych epok historycznych.
MUZ_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób szczegółowy wybrane zagadnienia dotyczące twórczości muzycznej w różnych okresach historycznych w aspekcie estetyki, stylu, teorii, recepcji i społecznego oddziaływania.